

Docenteninstructie

Kennismaken met het perspectief van patiënten op palliatieve zorg

Introductie

Deze taak richt zich op een eerste kennismaking met het perspectief van patiënten op palliatieve zorg. Deze taak zou, bijvoorbeeld, kunnen passen in het communicatieonderwijs vroeg in de bachelor wanneer het communicatieonderwijs met name in het teken van de eerste fase van het consult, het voeren van een 'natuurlijk' gesprek met de patiënt en het achterhalen van de hulpvraag.

Palliatieve zorg is alle zorg die er op gericht is iemand met een levensbedreigende ziekte (en zijn naasten) een zo hoog mogelijke kwaliteit van leven te geven. In palliatieve zorg wordt aandacht besteed aan alle dimensies van het ziek zijn: lichamelijk, psychisch, sociaal en zingevingaspecten. Samen met de patiënt wordt het individuele zorg- en behandelplan op- of bijgesteld, waarbij rekening gehouden wordt met de individuele doelen, behoeften, grenzen en wensen van de patiënt. In deze patiënten vertellen vier patiënten en één ouder van een patiënt over hun ervaringen aan de hand van vragen gerelateerd aan de vier dimensies van zorg.

Vaardigheden

- Weten wat palliatieve zorg is en welke vier dimensies daarbij een rol spelen
- Inzicht in hoe patiënten palliatieve zorg ervaren en wat daarbij voor verschillende patiënten belangrijk kan zijn

Werkvormen

De leertaak bestaat uit een voorbereiding en een groepsbijeenkomst van 1,5 uur.

Voorbereiding

Vraag studenten om zich voor te bereiden door te kijken naar deze kennisclip over wat palliatieve zorg is: <https://www.youtube.com/watch?v=wmaBaUj5vIQ&t=60s>

Desgewenst kunt u daar meer voorbereidend materiaal aan toevoegen, bijvoorbeeld:

- <https://www.pallialine.nl/algemene-principes-van-palliatieve-zorg>
- <https://www.kanker.nl/gevolgen-van-kanker/niet-meer-beter-worden/niet-meer-beter-worden/als-genezen-niet-meer-mogelijk-is#show-menu>

Groepsbijeenkomst

De groepsbijeenkomst duurt 1,5 uur en kan als volgt worden ingedeeld:

* Start plenair met een oriëntatie ten aanzien van de volgende vragen (15 min):

- Wat is palliatieve zorg?
- Wat voor een 'soort' patiënten krijgen palliatieve zorg? (Besteed aandacht aan de grote diversiteit)
- Welke fase van het consult is het meest belangrijk bij deze consulten? (Benoem dat de agenda van de patiënt het meest belangrijk is)
- Met wat voor een soort (hulp)vragen zouden deze patiënten komen?

* Laat studenten in groepjes of duo's spreken gespreksvaardigheden en bespreek dat plenair kort na (15 minuten):

- Welke gespreksvaardigheden zijn erg belangrijk bij dit soort consulten en waarom?
- Beheers je die gespreksvaardigheden?

* Bekijk samen de film 'Dit ben ik!': (30 min)

Vraag studenten om goed te luisteren naar wat patiënten zeggen. Geef hen de opdracht om 3 belangrijkste aandachtspunten te formuleren die zij voor zichzelf meenemen.
Link naar de film: <https://youtu.be/9lrFPnmMDwY>

* Plenair (10 min): eerste indrukken. Hoe was dit om te zien?

* In groepjes en/of plenair (10 min): Wat neem je mee?

Een aantal belangrijke punten die langs zouden kunnen/moeten komen zijn:

- Belang van actief luisteren en achterhalen van de hulpvraag
- Formulering openingsvraag (bijv. eerder 'hoe gaat het met u?' dan "wat kan ik voor u betekenen?")
- Patiënten kunnen heel verschillend zijn, dus blijf exploreren wat belangrijk is voor deze specifieke patiënt
- je hebt te maken met een individu en niet alleen een ziekte.
- Check of heb aandacht voor alle 4 domeinen, niet alleen fysiek.

* Evalueren (5 min)

Alternatieve werkvormen

Om de discussie meer expliciet te linken aan communicatie-onderwijs kan na of in plaats van het bespreken van gespreksvaardigheden (deel 2) een herhaling van theorie over gespreksvaardigheden worden ingelast.